

แผนพัฒนารายบุคคลเพื่อเพิ่มความเชี่ยวชาญการปฏิบัติการพยาบาลของอาจารย์พยาบาล (Faculty Practice)

ปีการศึกษา 2568 (ระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน 2568 – 31 พฤษภาคม 2569)

วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี

ชื่อ- สกุล อ.ดร.ชญาดา เนตรกระจ่าง

ความเชี่ยวชาญ การดูแลหญิงตั้งครรภ์และทารกในครรภ์ที่มีภาวะเสี่ยงต่อการคลอดก่อนกำหนด

หน่วยให้บริการ หน่วยงานฝากครรภ์ หน่วยงานห้องคลอด หน่วยงานสูติกรรมหลังคลอด ชั้น 3 และ 4 โรงพยาบาลพระปกเกล้า จังหวัดจันทบุรี

ความเป็นมา

การคลอดก่อนกำหนดในหญิงตั้งครรภ์ เป็นสิ่งที่คุกคามคุณภาพชีวิตทั้งหญิงตั้งครรภ์และทารกในครรภ์ เป็นสาเหตุการตายในทารกแรกเกิดถึงร้อยละ 75¹ รวมทั้งภาวะทุพพลภาพ^{2,3} มารดาทารกแยกกัน สัมพันธภาพระหว่างมารดาบิดาและทารกลดลง⁴ ส่งผลกระทบต่อจิตใจและอารมณ์⁵ นอกจากนี้ ยังส่งผลต่อภาวะเศรษฐกิจของประเทศ เพราะต้องใช้งบประมาณมหาศาลในการดูแลรักษาทั้งตัวทารกและมารดาหลังคลอด⁶ โดยพบอุบัติการณ์การคลอดก่อนกำหนดทั่วโลกในปี พ.ศ. 2558 จำนวน 15 ล้านคน หรือพบมากกว่า 1 คน จากทารกจำนวน 10 คน⁷ ส่วนประเทศไทย พบหญิงตั้งครรภ์และคลอดบุตรในช่วงอายุครรภ์ 24 ถึง 36 สัปดาห์ 6 วัน ในปี พ.ศ. 2562-2565 จำนวน 32,037 - 45,525 คน/ปี⁸ ดังนั้น หากหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะเสี่ยงต่อการคลอดก่อนกำหนด สามารถเข้าถึงบริการและได้รับการดูแลอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานครอบคลุมทุกราย จะส่งผลให้หญิงตั้งครรภ์และทารกในครรภ์ได้รับการดูแลที่ดีและสามารถป้องกันภาวะแทรกซ้อนจากการคลอดก่อนกำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

จากความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้เห็นความสำคัญของการพัฒนารูปแบบ(นวัตกรรม)การป้องกันการคลอดก่อนกำหนด โดยเน้น 2ร คือ หญิงตั้งครรภ์สามารถเข้าถึงบริการอย่างรวดเร็ว บุคลากรทางสาธารณสุขและหญิงตั้งครรภ์มีความรอบรู้ เพื่อป้องกันภาวะคลอดก่อนกำหนด เพิ่มโอกาสให้ทารกที่เกิดมามีต้นทุนทางร่างกายที่มีคุณภาพในอนาคตได้

เอกสารอ้างอิง(References)

1. World Health Organization. Preterm birth. (cited 2024 May 25) Available from : <https://www.who.int/en/news-room/fact-sheets/detail/preterm-birth> 10 May 2023
2. ระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข Health data Center (HDC). ร้อยละหญิงไทยคลอดก่อนกำหนดในปีงบประมาณ. (cited 2024 May 25) Available from : https://hdcservice.moph.go.th/hdc/reports/report.php?source=pformatted/format1.php&cat_id=1ed90bc32310b503b7ca9b32af425ae5&id=ecdbfc8b4725386c34623ce99f0f4b8d. Thai.
3. หทัยรัตน์ เรื่องเดชมรงค์ และ ชีระ ทองสง. Update in Preterm labor. (cited 2024 May 25) Available from: <https://w1.med.cmu.ac.th/obgyn/lecturestopics/topic-review/4867/>. Thai.
4. เครือวัลย์ พงษ์ชัยภรณ์ศิลป์, อรพนิต ภูวชัยไกร, ภริณพันธ์ สายทอง. ผลของโปรแกรมการให้ความรู้และการสนับสนุน ต่อความรู้ การคลอดก่อนกำหนดและการกลับมารักษาซ้ำในสตรีตั้งครรภ์ที่มีภาวะเจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนด โรงพยาบาลกุมภวาปี. วารสารสุขภาพและสิ่งแวดล้อมศึกษา. 2567;9(1):605-616.
5. อรกัญญา ฟังสูงเนิน, ระวีวัฒน์ นุমানิต, ศิริพร ชมงาม, อังสนา ศิริวัฒน์เมฆานนท์, โสภา บุตรดา. การพัฒนารูปแบบการพยาบาลตามหน้าที่หลักทางคลินิกในการดูแลหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะเจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนด. วารสารการแพทย์โรงพยาบาลศรีสะเกษ สุรินทร์ บุรีรัมย์. 2566;38(3):627-638.

6. เมธาวิ พรตเจริญ, สุพิศ ศิริอรุณรัตน์, พิริยา ศุภศรี. ผลของโปรแกรมเสริมสร้างพลังอำนาจด้วยแอปพลิเคชันไลน์ ต่อพฤติกรรมการดูแลสุขภาพ และการเจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนดซ้ำในสตรีที่มีภาวะเจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนด. วารสารคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. 2566;31(3):1-12.
7. บังอร ล้อมโรสง. รูปแบบการวางแผนจำหน่ายหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะเจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนด โรงพยาบาลยักษณภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม. วารสารวิชาการทางการพยาบาลและวิทยาศาสตร์สุขภาพ. 2566;3(3):431-442.
8. ทิพย์วรรณ ประสานศักดิ์, วิรัชณี สุขวัฒนานนท์, ศศิธร อินทุคม. การพัฒนาแนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการป้องกันและการดูแลหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะเจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนด โรงพยาบาลแพร่. วารสารโรงพยาบาลแพร่. 2563;28(2):25-35.

เป้าหมาย ป้องกันการคลอดก่อนกำหนด และป้องกันการ re-admitted ก่อนวันนัดในหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะเสี่ยงต่อการคลอดก่อนกำหนด ตามแนวทาง CPG และงานวิจัยการป้องกันการคลอดก่อนกำหนด ร่วมกับพยาบาลประจำหน่วยบริการ เพื่อสร้าง CNPG ที่ชัดเจนสำหรับพยาบาลต่อไป

วัตถุประสงค์ (เน้นการดูแลผู้ป่วย และความเชี่ยวชาญของตนเอง)

หญิงตั้งครรภ์และทารกในครรภ์ที่มีภาวะเสี่ยงต่อการคลอดก่อนกำหนด ได้รับการดูแลให้สามารถดูแลตนเองจนตั้งครรภ์ครบกำหนดได้
สร้างความเชี่ยวชาญของตนเองในการบริการวิชาการแก่บุคลากร ชุมชน และสังคม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับผู้รับบริการ และความเชี่ยวชาญของตนเอง)

หญิงตั้งครรภ์และทารกในครรภ์มีภาวะเสี่ยงต่อการคลอดก่อนกำหนด สามารถดูแลตนเองจนตั้งครรภ์ครบกำหนดได้
มีความเชี่ยวชาญของตนเองในการบริการวิชาการแก่บุคลากร ชุมชน และสังคม

การให้บริการ ตามความเชี่ยวชาญ วันที่/ เวลา	วัตถุประสงค์ (เน้นการดูแลผู้ป่วยและเน้นผลลัพธ์ ทางการพยาบาลที่ดีขึ้น)	การปฏิบัติการพยาบาล (Direct Care หรือ Consultation กับพยาบาล)
1 พย. 68 – 31 พ.ค. 69 ทุกวัน จันทร์ - อังคาร 08.00-16.00 น. อาจปรับเปลี่ยนได้ตาม ความเหมาะสม	ป้องกันการคลอดก่อนกำหนด และป้องกันการ re-admitted ก่อนวันนัดในหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะเสี่ยงต่อการคลอดก่อนกำหนด ตามแนวทาง CPG และงานวิจัยการป้องกันการคลอดก่อนกำหนด ร่วมกับพยาบาลประจำหน่วยบริการ และสร้าง CNPG ที่เหมาะสมและชัดเจนสำหรับพยาบาล	1. นำแนวทางหรือกิจกรรมในการพัฒนาคุณภาพการวางแผนการพยาบาลเพื่อป้องกันการคลอดก่อนกำหนด และป้องกันการ re-admitted ก่อนวันนัด ของหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะเสี่ยงต่อการคลอดก่อนกำหนด หรือมีภาวะเจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนด ที่พัฒนาขึ้นตามแนวทาง CPG และงานวิจัยการป้องกันการคลอดก่อนกำหนด ร่วมกับพยาบาลประจำหน่วยบริการ ใช้กับกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะเสี่ยงต่อการคลอดก่อนกำหนด ที่มาฝากครรภ์ หรือเข้ารับการรักษาและวางแผนจำหน่าย ทั้งในหน่วยงานฝากครรภ์ หน่วยงานห้องคลอด หน่วยงานสูติกรรมที่มีภาวะแทรกซ้อนหรือผู้ป่วยสูติกรรมชั้น 3 และหอผู้ป่วยสูติกรรมหลังคลอดชั้น 4 โรงพยาบาลพระปกเกล้า จังหวัดจันทบุรี

<p>การให้บริการ ตามความเชี่ยวชาญ วันที่/ เวลา</p>	<p>วัตถุประสงค์ (เน้นการดูแลผู้ป่วยและเน้นผลลัพธ์ ทางการพยาบาลที่ดีขึ้น)</p>	<p>การปฏิบัติการพยาบาล (Direct Care หรือ Consultation กับพยาบาล)</p>
		<p>2. ประเมินผลลัพธ์ตามที่กำหนดตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์</p> <p>3. ปรับปรุงแนวทางหรือกิจกรรมตามผลประเมินให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น</p> <p>4. ใช้แนวทางหรือกิจกรรมในการพัฒนาคุณภาพการบริการ และการวางแผนการพยาบาลเพื่อป้องกันการคลอดก่อนกำหนด หรือป้องกันการ re-admitted ก่อนวันนัดของหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะเสี่ยงต่อการคลอดก่อนกำหนด ที่พัฒนาขึ้น ไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะเสี่ยงต่อการคลอดก่อนกำหนด หรือมีภาวะเจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนดที่มาฝากครรภ์ หรือวางแผนจำหน่าย ทั้งในหน่วยงานฝากครรภ์ หน่วยงานห้องคลอด หน่วยงานสูติกรรมที่มีภาวะแทรกซ้อน หอผู้ป่วยสูติกรรมชั้น 3 และหอผู้ป่วยสูติกรรมหลังคลอดชั้น 4 โรงพยาบาลพระปกเกล้า จังหวัดจันทบุรี</p> <p>5. ประเมินผลลัพธ์ที่กำหนดตามแนวทางหรือกิจกรรมที่พัฒนาขึ้น ตามแนวทาง CPG และงานวิจัยการป้องกันการคลอดก่อนกำหนด ร่วมกับพยาบาลประจำหน่วยบริการ</p> <p>6. ต่อยอด สร้างเครื่องมือในการคัดกรอง และสร้าง CNPG ที่เหมาะสมและชัดเจนสำหรับพยาบาล ร่วมกับพยาบาลประจำหน่วยบริการ ต่อไป</p>

รวมชั่วโมงการให้บริการพยาบาลตามความเชี่ยวชาญ ชั่วโมง (อย่างน้อย 80 ชั่วโมง นับชั่วโมงเฉพาะกิจกรรมที่พบผู้รับบริการ)

กิจกรรม	ระยะเวลา (Timeline)						
	พฤศจิกายน	ธันวาคม	มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม	เมษายน	พฤษภาคม
	2568	2568	2569	2569	2569	2569	2569
(DO) - นำแนวทางหรือกิจกรรมในการพัฒนาคุณภาพการวางแผนการพยาบาลเพื่อป้องกันการคลอดก่อนกำหนด และป้องกันการ re-admitted ก่อนวันนัด ของหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะเสี่ยงต่อการคลอดก่อนกำหนด หรือมีภาวะเจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนด ที่พัฒนาขึ้นตามแนวทาง CPG และงานวิจัยการป้องกันการคลอดก่อนกำหนด ร่วมกับพยาบาลประจำหน่วยบริการ ใช้กับกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะเสี่ยงต่อการคลอดก่อนกำหนด (รอบที่ 1) - ใช้แนวทางหรือกิจกรรมในการพัฒนาคุณภาพการบริการ และการวางแผนการพยาบาลเพื่อป้องกันการคลอดก่อนกำหนด หรือป้องกันการ re-admitted ก่อนวันนัด ของหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะเสี่ยงต่อการคลอดก่อนกำหนด ที่พัฒนาขึ้น ไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย (รอบที่ 2)	↔						
(CHECK) - ประเมินผลลัพธ์ตามที่กำหนดตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ (รอบที่ 1) - ประเมินผลลัพธ์กำหนดตามแนวทางหรือกิจกรรมที่พัฒนาขึ้น ตามแนวทาง CPG และงานวิจัยการป้องกัน	↔	↔					

สรุปสิ่งที่ได้รับจากการให้บริการพยาบาลตามความเชี่ยวชาญและแนวทางการพัฒนา

1.
2.
3.

การนำไปใช้ประโยชน์

ด้านการจัดการเรียนการสอน

1.
2.

ด้านการบริการวิชาการ

1.

ด้านการวิจัย/ ตำรา/ บทความวิชาการ

1.

ลงชื่อชญาดา เนตร์กระจ่าง.....

(นางสาวชญาดา เนตร์กระจ่าง)

ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพ/ อาจารย์/ ผู้ช่วยศาสตราจารย์

ลงชื่อ.....อารีรัตน์ วิเชียรประภา.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อารีรัตน์ วิเชียรประภา)

ตำแหน่ง หัวหน้าสาขาวิชาการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์

หมายเหตุ รายงานการนำไปใช้ประโยชน์จากผลการปฏิบัติ Faculty Practice ให้ระบุว่ามิใคร่เข้าร่วมบ้าง เช่น หัวหน้าหอผู้ป่วย หัวหน้ารพสต. พยาบาลวิชาชีพ เป็นต้น